

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

БЕРТИЛОНАЖ

И ЊЕГОВА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА

— Д. Ђ. АЛИМЊИЋ —

(НАСТАВАК)

(6)

5. Око *)

Око је основни део вида, у облику кугле, а смештено је у нарочитим кошчаним издубљеностима, које се називају *очне шупљине*.

Испитивано са компасом у руци, око нам, код разних индивиду-а показује скоро неприметне разлике у димензији. Знатне индивидуалне разлике у димензије, које се код разних очију на први поглед опажају, само су резултат величине трепавичног отвора, комбинованог са већом или мањом испупченосту очног лоба.

Ова последња особеност (испупченост очног лоба) цењена према кругу очне шупљине, изражава се изразима: *очи удубљене* (упале) и *очи испупчене* (буљаве).

Много важније, а узгред буди речено најделикатније и најинтересантније посматрање у целом систему Бертилоновом, односи се на означење боје очију.

Као што је већ познато, ни један карактерни знак не показује у једно исто време, више променљивости код једне исте индивиду-е, ни више разноликости код разних индивиду-а но што то чине очи. Тачна класификација према њима, равна је оној од најтачнијих мера, а лакоћа, којом се одмах, и на први поглед, може познати њихова боја, чине их једном од најзанимљивијих делова антрополошког описа. Што важност боје очију са гледишта описивања, није до сада била познатија, има се приписати осутву њеног рационалног значења.

Метода аналитичка, коју ћемо овде изложити, дала је, за време своје десето-годишње практичне примене, довољно доказа о својој савршености. Да бисмо је што лакше и боље разумели, преко је потребно, да речемо коју о оним деловима ока, који су предмет нашег описивања.

Анализа очних делова

Око је, као што се зна, састављено из ових пет опни: беоњаче, роњаче, судовњаче, дужице и мрежице. Од свију ових опни, предмет нашег испитивања само је дужица, позната под именима *iris-a*. Ако је пажљивије посматрамо, опазићемо у њој две, по својим бојама, различне зоне, од којих једна окружује зеницу, а друга је одмах до беоњаче. Прва, од ових зона позната је у анатомији под именом *ауреола* а друга под именом *периферија*.

Према боји ових двеју зона, све могуће врсте очију подељене су на ових седам класа:

- а) *Очи без пигмента* *)
- б) *Очи са пигментом жутиим,*
- в) *Очи са пигментом неранцастиим,*
- г) *Очи са пигментом угаситим,*
- д) *Очи са пигментом кестењавим,*
- ђ) *Очи са пигментом кестењаво-зеленкастим и*
- е) *Очи са пигментом потпуно црним.*

Да би се могло одредити у коју од побројаних класа, долази извесно око, потребно је одредити — испитати понаособ и боју ауреоле и боју периферије. Боја ауреоле одређује се, у главном, према боји њеног пигмента, али јој се, ради веће прецизности, додаје квалификација тона, која се означаје изра-

зима: *отворен, средњи и затворен*. Ова три израза, додата врстама пигмента: жут, неранцаст, кестењав и црн, чине једну скалу од 12 ступања, која допушта неосетни прелаз једне боје очију ка другој.

У очима, које долазе у I-ву класу, т. ј. које су без пигмента, описивање ауреоле изостављено је и замењено, у односној рубрици на картону једним знаком — цртицом (—), а боја ока означена је само по боји периферије.

Што се тиче периферије, њена је боја: *азурна* или *зеленкаста* или *жуто-зеленкаста* или *неранцасто-зеленкаста* или *љубичаста* или *кестењава* или, најзад, *црна*. Свима овим квалификацијама, додају се, као и код ауреоле, изрази: *отворен, средњи, затворен*.

У VII-ој класи периферија је идентична са ауреолом, т. ј. обе су црне, што се означаје знаком *id* (скраћено од *idem*).

Из изложеног јасно се види, *да се квалификација боје очију заснива једино према количини пигмента и канвоћи његове боје*.

Из овога опет излази, да ће очи без пигмента бити уврћене у I-ву класу, око с пигментом жутиим у другу, око са неранцастиим у трећу; пигмент угасит уврћује се у класу 4-ту; 5-та класа обухвата очи са пигментом кестењавим, где је ауреола растављена од периферије једном кружном зоном, више или мање отворено-кестењаве боје; класа 6-та употребиће се за очи препокривене кестењавом материјом, кроз коју се провиде жуто-зеленкасте или сивкасте бразде; класа 7-ма потпуно је кестењава.

На картону антропометриском налазе се рубрике и за боју ауреоле и за боју периферије. Ако једна од ових двеју боја доминира над другом, онда израз, којим је она означена, треба подвући, — у противном, т. ј. ако је у мањини, треба га ставити у заграду. Ако ли су пак обе боје једнаке, онда се то означаје аритметичким знаком једнакости (=).

Кад се мерач устеже између две класе, треба прво да запише ону од њих, која му изгледа вероватнија, па тек после да стави ону другу са којом би била могућа конфузија.

Тако, означене: 2—3, што значи, да је:

ауреола = *жуто-средња* а

периферија = *зеленкаста* примениће се на очи са пигментом жуто-неранцастиим, али ипак више жутиим но неранцастиим. Шта више, Бертилон препоручује, да се, у случају сумње, могу употребити чак и троструки бројеви за означење извесне боје очију.

Особености

Ове особености треба да буду уписане на картону у рубрици под бр. II, у којој се пишу особени знаци лица.

Израз *пегав*, који се примењује за очи плаве и кестењава, служи да означа извесне *пегаве мрље* у оку. Ове пеге ни у колико не мењају квалификацију боје ока, јер оне нису ништа друго до само један особени знак.

У извесним очима опажа се један *исек*, обојен много затворенијом бојом, но што је боја ока у опште. Према томе, да ли се овај *исек* налази у самој средини ока, или више може бити у лево или десно, означаје се: *исек у средини* — на десној — на левој страни десног или левог ока.

Често пута налази се око периферије, нарочито код старијих људи, један седефастни круг, познат под именом *старачки круг*, који прилично отежава посматрање ока, нарочито у класи кестењавој, па је с тога потребно означити га прецизно.

Такође је неопходно потребно нагласити случај, кад је боја једног ока различна од боје другог, као и случајеве: *беле навлаке* у очима, *раширене зенице*, *стаклене очи*, *коровост* у једно или друго око и т. д.

Помињем још и то, да испитивање очију бива увек према боји левог ока, које треба да је удаљено од ока посматраоачевог за 30 см. од прилике.

(Наставиће се).

*) Уредништво ће поручити литографску израду очију у свима бојама, и то ће дати за претплатнике као прилог уз Бертилонаж.

**) Под пигментом разуме се материја, више или мање жуто-неранцаста, коом су у већини очију обојене — ауреола и периферија.

АДМИНИСТРАТИВНА ПОДЕЛА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

(ПО СЛУЖБЕНИМ ПОДАЦИМА)

10. Пожаревачки округ

окружно место варош Пожаревац

срезови: голубачки, звишки, млавски, моравски, пожаревачки, рамски и хомољски

I. Голубачки — ср. место Голубац

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Браничевска	1 2 3	Браничево Д. Крушевица Пониква
2	Виначка	1 2 3	Винци Радошевац Усје
3	Голубачка	1 2 3 4	Војилово Голубац Малешево Сладинац
4	Добрањска	1 2	Брњица Добра
5	Клењска	1 2 3 4 5 6	Вуковић Душманић Зеленик Житковица Клење Мрчковац
6	Миљевачка	1 2 3 4	Барич Бикиње Миљевић Шувајић
7	Снеготинска	1 2 3 4	Двориште Кривача Кудреж Снеготин

II. Звишки — средско место Кучево

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Дубочка	1	Дубоке
2	Кучевска	1 2 3 4 5 6 7	Каона Кучајна Кучево Ракова Бара Турија Церемошња Церовица
3	Мишљеновачка	1 2 3 4 5	Лешница Мишљеновац Мусташић Сено Српце
4	Нересничка	1 2 3	Буковска Волуја Нересница

III. Млавски — средско место Петровац

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Бистричка	1 2	Бистрица Мало Лаоле
2	Вел.-лаолска	1	Вел. Лаола
3	Вел.-поповачка	1 2	Вел. Поповац Панково
4	Добрњска	1 2 3	Добрње Крвије Лапушник
5	Златовска	1 2	Бусур Златово
6	Кобиљска	1 2	Кобиље Манастирица
7	Кулска	1 2	Аљудово Кула
8	Мелничка	1	Мелнице
9	Орешковичка	1 2	Вошановац Орешковица
10	Петровачка	1 2 3 4 5	Забрђе Каменово Кнежица Лесковац Петровац
11	Рановачка	1 2	Кладурово Рановац
12	Рапанацка	1	Рапанца
13	Стамничка	1 2	Витовница Стамница
14	Табановачка	1 2	Буровац Табановац
15	Трновачка	1 2	Дубочка Трновче
16	Товдинска	1 2	Везичево Товдин
17	Црљеначка	1 2	Старчево Црљенац
18	Шетоњска	1 2	Ждрело Шетоње

IV. Моравски — ср. место Жабари

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Александровач.	1	Александровац
2	Брзоходска	1 2 3	Брзоход Бошњак Козетин
3	Влашко-долека	1	Влашки Дб
4	Жабарска	1 2	Жабаре Четереж

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
5	Кушиљевачка	1	Кушиљево
6	Ливадичка	1	Ливадице
7	Миријевска	1 2 3 4 5	Врбница Миријево Орљево Свињарево Тишевац
8	Ореовичка	1 2 3	Ореовица Полотна Сибница
9	Породинска	1	Породин
10	Ракиначка	1	Ракинац

V. Пожаревачки — ср. место Пожаревац

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Батушка	1 2 3	Батуша Калиште М. Црниће
2	Барска	1 2 3	Баре Берање Каси Дб
3	Божевачка	1	Божевац
4	Вубушиначка	1 2 3	Брадарац Вубушинац Маруљевац
5	Брежанска	1 2 3	Брежани Драговац Живица
6	Вел.-црнићска	1 2 3	Вел. Црниће Крављи Дб Салаковац
7	Дубравичка	1 2	Батовац Дубравица
8	Костолачка	1 2 3	Дрмно Кленовник Костолац
9	Лучичка	1 2	Лучице Пругово
10	Печанска	1 2	Петка Ћириковац
11	Пољаначка	1 2	Пољана Шљивовац
12	Смољиначка	1	Смољинац
13	Топоничка	1 2	Велико Село Топоница
14	Трњанска	1 2 3	Братинац Набрђе Трњане
15	Шапинска	1 2	Забрега Шапине

VI. Рамски — ср. место В. Градиште

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају
1	Вел. Градишка	1	Вел. Градиште
2	Десинска	1	Десина
		2	Печаница
		3	Царевац
3	Затоњска	1	Бискупије
		2	Затоње
		3	Поповац
		4	Рам
4	Кличевачка	1	Кличевац
		2	Курјаче
		3	Речица
5	Кисиљевска	1	Кисиљево
		2	Кумане
		3	Острово
		4	Тополовник
6	Кусињска	1	Кусиње
		2	Пожежено
		3	Триброде

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају
7	М. Градишка	1	Гарево
		2	Љубиње
		3	М. Градиште
8	Макачка	1	Дољашница
		2	Макци
9	Мајиловачка	1	Ђураково
		2	Мајиловац
		3	Сираково
10	Рабровска	1	В. Бресница
		2	М. Бресница
		3	Раброва
11	Средњевска	1	Канијево
		2	Средњево
		3	Чешњ. Бара

VII. Хомољски — ср. место Жагубица

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају
		1	Близнак са засел- ком Медвеђица

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају
1	Близначка	1	Крупаја
		2	Магудица
		3	Сиге
2	Влаолска	1	Влаоле
		2	Јасиково
		3	Лесково
3	Вуковачка	1	Вуковац
		2	Јошаница
		3	Милатковац
4	Жагубичка	1	Жагубица
5	Изваричка	1	Изварица
		2	Рибаре
		3	Суви До
6	Крепољинска	1	Крепољин са за- селком Брезница
		3	Осаница
7	Лазничка	1	Лазница

РАСПИСИ

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П№ 3044

11 фебруара 1898 год.

у Београду

Свима начелствима

Поводом акта дирекције српске држ. железнице од 8 ов. мес. Бр. 1485, којим се жали противу полициске власти, за нетачно вршење одредаба желез. полиц. закона, и што врло слабо раде по тужбама жељезничких органа, па због тога кривци остају без казне, и погрешке противу тога закона могу бити од недогледних рђавих последица по безбедност саобраћаја, препоручујем начелству да *одмах најстрожије* нареди свима подчињеним органима да најтачније врше одредбе поменутога закона, и да *најбрже* извиђају све доставе жељезничких органа које им они поднесу противу иступника желез. полиц. закона, како би се тим иступима једном стало на пут и избегла свака опасност по безбедност саобраћаја или по безбедност самих приватних лица који у таквим приликама и преко свију опомена жељезничких службеника, страдају.

Нека начелство обрати највећу пажњу на тачно извршење ове наредбе, и са оним органима који не буду вршили шта треба, нека поступа строго по закону.

и поништити, па их председницима тек онда предавати ради издавања приватнима на употребу.

Налазећи да је ово мишљење управе држ. монопола умесно препоручујем начелству, да свима средним властима нареди, да у будуће саме наплаћују од председника општ. судова таксу за сточне пасоше онако и на онај начин, као што је горе изложено, па их тек онда истима предају, ради издавања приватним на употребу.

За противно поступање одговараће дотични органи власти, који на овоме послу раде.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П№ 3507

15 фебруара 1898 год.

у Београду

Свима окупним начелствима

Г. министар правде, писмом својим од 9 ов. мес. № 1652, јавља ми, како га је управа казненог београдског завода известила: да се полициске власти, не придржавају тачно чл. 2 правила о издржању затвора изван казненог завода од 17 августа 1883 год. № 2990, и расписа мога предходника, од 13 октобра 1895 год. П№ 18.734, који наређује: да се сва лица, како малолетна тако и пунолетна, која би ма за какве кривице била осуђена на затвор до 6 месеци закључно, — задржавају при начелству или средској канцеларији, те да онди издрже казну ако могу о своме трошку и ако има места за њих, — већ ипак спроводе овакве осуђенике заводу на издржање казне, и ако нису претходно утврдиле, да исти осуђеници заиста нису у стању да осуду о своме трошку код дотичне полициске власти издрже, и да за њих тамо нема места. Шта више, да се из спроводних акта не види, ни да су о томе овакви осуђеници и питани, а међутим, кад заводу буду спроведени, они изјављују: да према своме имовном стању, могу казну о своме трошку издржати и код полиц. власти, али, да их о томе није ни питао.

Да се овакви случајеви не би више догађали, на велику штету државне касе, и пошто су и заводи препуни осуђеницима, господин министар правде, молио ме је, да по овоме издам потребно наређење полициским властима.

Саопштавајући ово начелству препоручујем му, да се у будуће са подчињеним својим властима, тачно придржава, поменутог правила о издржању затвора ван казненних завода, и расписа мога предходника од 13 октобра 1895 г. П№ 18.734,

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П№ 3854

13 фебруара 1898 год.

у Београду

Начелству округа

Управа држав. монопола, актом својим од 23 пр. месеца МБр. 14.171, јавља ми: да се распис министра унутрашњих дела, од 1 септембра пр. год. П№ 16.524, у погледу лепљења таксених марака на сточним пасошима, не врши како треба; јер вели, њени надзорници и сада најлзе на сточне пасоше, који нису оптерећени таксом; па да не би била принуђена да оптужује поједине општ. власти за овакву незакону радњу, на штету угледа и ауторитета њихових, представила ми је своје мишљење; да би средске власти требале саме при продаји сточних пасоша општинским властима, од председника општинских судова наплаћивати прописну таксу за одговарајући број пасоша, и исту таксу у маркама предходно утиснути на пасоше

да осуђена лица до 6 месеци затвора, никако не спроводи казним заводима, док предходно, њиховим саслушањима и потребним подацима, не утврди: да иста лица досуђену им казну, не могу о свом трошку издржати код дотичне полицијске власти, или да за то код исте власти нема места.

За будуће противно поступање, одговараће ми дотичне старешине.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

ПМ 6910
26 марта 1898 год.
у Београду

Начелству округа

Приликом отварања поште, која долази за подручно ми министарство, примећено је да поједина начелства не означају на кувертима нумере свију акта, која се у пакету шаљу, него само ставе нумеру са једног предмета, на пр.: № 2346 и друге, или № 2346 са још 4, 5, и 6 и т. д. нумера.

Оваква радња по све је неправилна, јер на кувертима треба означити нумере свију предмета који се шаљу, те да се контролише да ли се сви ти предмети и налазе у пакету, а и иначе је то потребно да се зна како би се избегле друге штетне последице.

Поред ове неправилности, има и друга у томе, што се писма и за полицијско и за санитарско одељење шаљу у једном пакету, те се око раздвајања тих писама за одељења има измишан посао и дангуба.

Да би се ове неправилности у будуће избегле, и радило правилно, препоручујем:

1. да се од сада при адресовању писама за министарство унутрашњих дела, увек на куверту ставе (означе) нумере свију предмета који се у томе пакету налазе; и

2., да се писма која припадају санитарском одељењу министарства унутрашњих дела, шаљу одвојено и да се при адресовању значи да је то за санитарско одељење; на пр.: господину министру унутрашњих дела (за санитарско одељење).

Нека начелство нареди и обрати пажњу да чиновници и званичници по овом распису тачно поступају.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

ПМ 12.470
7 јуна 1898 год.
у Београду

Начелству округа

Претписом од 24 марта 1895 г. ПМ 6299 наређено је, начелству да са подручним властима сваки достављени случај железничког полиц. иступа, кратко и брзо свршава, као што је то и ранијим расписима наређено, и да при изрицању казне за учињену кривицу, расправља коначно, истом пресудом и питање о накнади учињене штете, осуђујући окривљеног да и штету по процени плати, као што се то и у другим иступним делма ради.

Између осталог горњим претписом наређено је још и то: да новац, наплаћен од криваца за овакве штете, извршне власти свагда шаљу главнојлагајници дирекције железничке са назначењем: од кога је, по којој пресуди (дан, година, и број пресуде) и кога је дана досуђена штета наплаћена.

Међутим, дирекција краљ. срп. државних железница писмом својим од 6 т. м. № 7608 известила ме је да се дотичне полицијске власти не придржавају у свему горњег расписа, нарочито овог последњег наређења, шаљући новац министарству финансија у местолагајници железничке дирекције.

Да се не би и у будуће овако што радило, мимо постојећег наређења, то препоручујем начелству, да се у свему и најстрожије придржава напред поменутог расписа од 24 марта 1895 год. ПМ 6299 јер ће без изговора дотично чиновно лице бити кажњено.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Један општински писар, обратио нам се са оваким питањем, дражећи од нас упут, шта би требало општински судови да раде у даном случају:

Општински суд пресуђује један спор, по својој надлежности, и своју пресуду изриче, по § 13 грађ. судског поступка и исту одма саопштава парничним странама, који саопштење истог дана подписују и признају. Но једна парнична страна незадовољавајући се са пресудом подноси жалбу првостепеном суду, но исту жалбу, не предаје општинском суду, ради спровода жалбе са актима на размотрење и решење надлежном суду, но је предаје пошти на повратни рецелис, непосредно за првостепени суд. Од дана пресуђења и саопштења, протиче 8 дана и она страна у чију је корист изречена пресуда обраћа се општинском суду са молбом да се иста огласи за извршну и да се приступи њеном извршењу.

Општински суд уверивши се из својих књига, деловодног протокола и регистра, да жалба не постоји, оглашава пресуду за извршну и предаје је својим надлежним и одређеним извршним органима на извршење.

Приликом извршења пресуде, осуђена страна изјављује, да је се противу ове пресуде жалила првостепеном суду, према чему пресуда није извршена и тражи, да се стане са извршењем, све дотле, докле она коначно не буде одобрена од стране надлежног првостепеног суда. За доказ, да је жалбу доиста поднела, подноси повратни рецелис, из кога се види, да је доиста предат акт упућен на првостепени суд, који би био надлежан за размотрење ове пресуде. Али како рецелиси у опште не садржавају својим текстом и утврђење, да је примљена жалба упућена суду баш по овоме спору, то настаје питање, шта ће се у овом случају радити, да ли да се чека на реч жалиоцеву жалба од суда или да се без обзира на његове наводе приступи извршењу пресуде, пошто суд жалбу и ако ју је примио не шаље.

Радо одговарамо на ово питање, пошто имамо уверења, да оваквих случајева има доста, а нарочито по селским општинама, а то с тога, што осуђени узевши пресуду којом је осуђен, одлази у окружну варош гди постоји првостепени суд, и тамо од стране писмених људи саставља жалбу противу исте, и обично је предаје пошти на повратни рецелис, како је онај који му жалбу пише упућује.

У оваквим случајевима, извршни орган треба од осуђеног да узме протоколарно реч на самим актима спора и да о томе одма извести дотични суд. Општински суд ће тада обуставити даљи рад за извршење, и одма се обратити дотичном првостепеном суду, са питањем постоји ли жалба противу ове пресуде и ако постоји умолити суд, да исту пошаље оншт. суду, ради оцене, да ли је иста благовремено поднета, и ако јесте, да се спорна акта спроведу суду на размотрење и решење. Првостепени суд ако је жалба изјављена послаће је на овај захтев, а ако није одговориће, да жалба по томе и томе спору не стоји при њему.

У првом случају општински суд оценивши благовременост жалбе, или је шаље са актима суду, или одбија жалиоца решењем услед тога што је жалба неблагоприятно поднета. У другом случају т. ј. да суд одговара да жалбе нема, онда се пресуда пушта у извршење, а према осуђеном, отворити кривичну истрагу и подвргнути га казни „за обману“ по § 359 тач. 1 крив. закона. Дакле у овако даним случајевима треба овако поступати, јер законски прописи дали су право незадовољнику право на жалбу, коју може предати и суду који је спор судио, а и непосредно надлежној претпостављеној инстанцији, па и преко поште на повратни рецелис у законом одређеном року.

* * *

Исти писар моли нас за одговор и на ово питање:

Извесно лице долази пред општински суд са писменом или усменом жалбом противу некога, наводећи, да му је овај прогутао њиву, заузео земљиште, или му заузео пут којим је се дотле служио. Како ће суд општински у овим питањима поступати, колику ће таксу наплаћивати и хоће ли узимати и колику дигурну за судије које ће изаћи на лице места.

На ово питање ево нашег одговара. Сваки спорни предмет који долази пред суд за расправу мора на себи носити вид — карактер самога спора. Онај који шта од власти тражи мора се пред истом прецизно изразити шта жели и шта хоће. Ако тужи онога који га је оштетио, за накнаду штете, он ће то означити и казати колико на име те оштете тражи. Ако га тужи за самовлашће он ће својом тужбом тако изјаснити и тражити

од надлежне власти заштите за своје право. Дакле преставиће надлежној власти, да ли хоће да се са оним који га је оштетио или у његовом праву узнемирио суди путем грађанске парнице, или га тужи као самовласника кривично.

Када би га тужио за оштету грађанским спором, он би означио спорну вредност, и ако иста улази у круг надлежности општ. суда § 6 грађ. суд. поступка, онда ће се наплатити такса 3% од вредности, таксе за позиве и пресуде, као папирна, а ако је вредност оштете не процењива она ће се средством вештака извиђајем утврдити, и то онако како то тражи за вештачење § 248 и 249 грађ. суд. поступка. У овом случају вештачење не чини никад суд, но од стране парничара изабрани вештаци. Ако је пак пољска службеност из § 335 грађ. закона за коју су надлежни општински судови, онда ће се од тужиоца узети тужба која мора бити поткрепљена доказима, који тужиоцу дају право на исту и одредиће се рочиште за извиђање овога спора и тада на суду утврдити право парничара. Ако би суд нашао да треба изаћи на лице места он ће то учинити, али ипак средством вештака утврдити судски увиђај. У оба случаја право на дијурну имају изабрани вештаци, и судски органи излазе на лице места по својој законуј и званичној дужности.

Ако је пак тужилац тужио кога за самовлашће по § 375 и 375 а крив. закона онда је ово кривично дело иступне природе и на исто се лепа такса од 2 динара у таксеним маркама, отвара се кривично ислеђење над оптуженим и надлежна власт прибира на основу тужбених података доказе противу оптуженог, узима га на одговор, излази ради извиђаја на лице места, а за тим по извршеном коначном извиђају, доноси своју пресуду као надлежан по § 4 полиц. уредбе и осуђује оптуженог на казну и тужиоца уводи у његово право. А ако је чинњеним извиђајем утврђено, да дело самовлашћа не постоји, прекида на основу 44 полиц. уредбе кривичну радњу и тужиоца упућује, да своје право тражи путем грађанског спора код надлежног суда, ако се успеху нада. У овоме случају се не наплаћује никаква друга такса сем горе наведене, а извиђање суд врши по својој званичној дужности као надлежан бесплатно без икаквих дневница и дијурни.

* * *

Један општински писар управо нам је ово питање:

§ 471 тач. 4 грађ. поступка, штити земљоделцу на сваку мушку пореску главу кућу, кућни плац и по пет дана ораће земље, рачунајући сваки дан орања по 1600 квадратних хвати.

Како ће се узети ова законска примена на оне који немају никога више у задрузи по је инокосник. Даље да ли овај може задужити што од имања ако нема више земље по колико горњи законски пропис као заштиту одређује.

Ми смо овај пропис законски, у нашем листу толико пута на разна питања од стране општинских писара тумачили, и увек непрестано нам стижу поновне молбе за његово објасњење, те у овом те у овом случају. Ова законска одредба довољно је јасна и треба је тумачити онако како ју је законодавац у закон унео. Јасно се каже да се земљоделцу не може узети за дугове у попис кућа са кућним плацем, осталим зградама и пет дана ораће земље, за сваку порез плаћајућу мушку главу. Ово је јасно, а јасно је према томе и то, да онда ово овако заштитно законо благодјејање не може земљоделац ни задужити ни продати па ма био задружан или био инокосан. Овом законском одредбом прецизирана је намера законодавчева, да је хтео да заштити земљоделца од пролетаријата, но да га учини могућним да на овом заштитном имању живи одржава себе и породицу. Дакле ово благодјејање односи се како на задругу тако и на инокосника, а прецизно се забрањује задужење и одужење.

* * *

На питање једног општинског писара: да ли се кошевска храна из општинских кошева може узети у попис за наплату дугова општинских? ми му одговарамо:

да се по распису господина Министра Унутрашњих Дела од 25 јуна 1897 год. П. № 12336., и члану 4. закона о кошевској храни, кошевска храна из општинских кошева не може узимати у попис ни за чији рачун, пошто та храна није оп-

штинска својина већ оних од којих је прикупљена, и, по што је она, специјалним законом нарочито намењена за исхрану становника дотичне општине, на случај какве гладне године.

ЗЛО ДЕЛО

— А. Чехов —

— Ко иде?

Нема одговора. Стражар не види ништа, али кроз шум ветра и дрвећа јасно чује, да неко пред њим иде по алеји. Мартовска ноћ, облачна и маглова, обмотала земљу, те се стражару чинило, да су се небо, земља и он сам са својим мислима слили у нешто огромно, непровидно црно. Могло се ићи само пипајући.

— Ко иде? понавља стражар и њему се поче чинити, да чује и шапат и уздржани смех. — Ко иде?

— Ја, баћушка... одговара старачки глас.

— Па ко си ти?

— Ја... пролазник.

— Какав пролазник? љутито виче стражар, желећи да прикрије виком свој страх. — Нечастиви те овамо донео! Вучеш се, сатано, ноћу по гробљу!

— Зар је овде гробље?

— Па него шта? Разуме се, да је гробље! Зар не видиш?

— Ох-хо-хо... Царице небеска! чује се старачки удах. — Ништа не видим, баћушка, ништа... Гле каква је то помрчина! Не види се прст пред оком, тако је мрачно, баћушка! О-хо-хо-xxx...

— Ама ко си ти?

— Ја... путник, баћушка, нисам одавде.

— Сатане сте ви, ноћне луталице... Путници, бајаги! Пижанице... мрмља стражар, умирен тоном и уздасима пролазниковим. — Да се огреши човек са вама! По цео дан пију, а ноћу их носи љаво. Ама ја као да сам чуо, да ти ниси овде сам, него као да вас је двоје-троје.

— Сâм сам, баћушка, сâм. У колико је човек сâм... О-хо-хо-х, наши греси...

Стражар се судари са човеком и застаде.

— Како си зашао овамо? упита он.

— Залутао сам, добри човече. Пошао сам на Митријевски млин, па сам залутао.

— Којешта! Зар је овуда пут за Митријевски млин? Будало једна! За Митријевски млин ваља ићи много више лево, из града на право царским друмом. Тако пијан ишао читаве три врсте узалуд. Мора бити, да си се добро нализао у граду?

— Било је и то, баћушка, згрешио сам... Одиста је тако било, нећу да кријем своју погрешку. Па како ћу сад да идем?

— Е иди све право, право по овој алеји, док не дођеш до ограда, а онде одмах окрени лево и иди док не прођеш цело гробље, до самих вратница. А тамо су вратанца... Отвори их и иди с Богом. Пази, да не упаднеш у ров. А тамо иза гробља иди све пољем, пољем, док не изиђеш на царски друм.

— Нека ти Бог да здравља, баћушка. Спаси, Царице небеска, и помилуј нас. Кад би хтео да ме испратиш, добри човече! Буди милостив, испрати ме до вратница!

— Ех, баш зато имам ја времена! Иди сам!

— Смилуј се, учини да се' за те Богу молим. Ништа не видим, помрчина као тесто, не види се ни прст пред оком, баћушка... Ах, каква тама, каква тама! Испрати ме, пријашко!

— Ама немам ја времена за испраћање! Кад би се са сваким заносио, не би се никад наиспраћао.

— Христа ради, испрати ме. И не видим, а и бојим се сам по гробљу ићи. Страшно је, баћушка, страшно, бојим се, страшно је, добри човече.

— Навезао си ми се ту на главу, узлахну стражар. — Па добро, хајдмо!

Стражар и путник крену се с места. Иду један поред другог, раме уз раме, и љуте. Влажан ветар, који пробија до костију, бије им право у лица, а дрва, која се не виде, шуме и тресући се сипају на њих крупне капи... Алеја је готово сва покривена барицама.

— Једно само не могу да разумем, рече стражар после дугог ћутања, — како си доспео овамо? Врата су тек закључана. Прескочио си преко ограда, шта ли? Ако си преко ограда скочио, то је онда за стара човека — мало чудноват посао.

— Не знам, баћушка, не знам. Испушење неко. Бог ме казнио. Одиста, испушење, завео ме нечистици. А ти си, баћушка, мора бити, овде на стражи?

— На стражи сам.

— Један за цело гробље?

Напор је ветра тако јак, да обојица морају за тренутак да застану. Стражар, сачекавши, док није ослабио ветар, одговори:

— Овде нас је тројица, али један је у грозници, а други спава. Нас двојица се измеђујемо.

— Тако, тако, баћушка, тако. Какав је то ветар, какав ветар! Можда га и покојници чују! Урла, као љута звер... О-хо-хо-х...

— А откуда си ти?

— Из далека, баћушка. Ја сам Вологођанин, из далека. Ходим по светим местима и молим се Богу за добре људе. Спаси и помилуј нас, Господе!

Чувар застане мало, да запали лулу. Он чучну иза леђа путникових и изгори неколико палидрваца. Светлост првог палидрвета, синувши, обасја за тренутак парче алеје с десне стране, бели надгробни споменик с анђелом и црни крст; светлост другог палидрвета, силно планувши и угасивши се одмах од ветра, прелете као муња по левој страни а из помрчине се промолио само ђошак неке гвоздене ограде; треће палидрвце осветли и с десне и с леве стране, бели споменик, црни крст и гвоздену ограду око дечијега гроба.

— Спавају сироти покојници, спавају миле душе! мрмља путник, уздишући јако. — Спавају и богати, и бедни, и мудри, и глупи, и добри, и неваљали. Сад су сви једнаки. И спаваће тако до трубе страшнога суда. Нека им Господ подари царство небеско и вечни мир.

— Сад идемо овуда, а доћи ће време, кад ћемо и сами лежати, рече чувар.

— Тако је, тако је. Сви, сви ћемо отпочинути. Нема тога човека, који неће умрети. Ах, ах! Рђава су дела наша, лукаве су наше мисли! Греси, греси! Душа моја проклета, ненасита утроба моја похлапна! Разгневио сам Господа, те ми нема спасења ни на овом ни на оном свету. Огрезао сам у греху, као црвак у земљи.

— Да, а умирати се мора.

— Па то је баш оно, што се мора.

— Хаџији је, ваљада, лакше умрети, него неке од нас... вели чувар.

— Па има и хаџија од разне врсте. Има их и правих, који су богоугодни, чувају своју душу, а има их и таквих, који се ноћу вуку по гробљима, с ђаволом се друже... је-ест! Понеки хаџија, опет, ако му се само прохте, звизне те држаљем по тинтули, па да одмах зевнеш.

— Ама па што ти такве речи?

— Тек онако... А, гле, овде је, чини ми се, и капијца. Да, тако је. Па отвори је, мили мој!

Чувар, пипајући, отвара вратанца, изводи путника за рукав и говори:

— Овде је и крај гробљу. Сад иди све пољем, пољем, док не удариш на царски друм. Само пази, ту је одмах јарак што граничи гробље, немој да упаднеш... А кад изиђеш на пут, узми право, па тако до самога млина...

— Ох-хо-хо-х... уздише путник, поћутавши. — Сад баш нешто мислим, да немам зашта ићи на Митријевски млин... Ког ћу ђавола тамо? Боље, пријашко, да овде с тобом постојим...

— Што би ти са мном стајао?

— Па тако... с тобом је пријатније...

— Ала си и нашао пријатно друштво! Ти си хаџија, али видим, да волиш и шалу збијати...

— Разуме се, да волим! говори путник промукло се кикоћући. — Ах ти, драги мој, мој љубавни! Чини ми се, да ћеш се сад дуго сећати хаџије?

— Зашто да се ја тебе сећам?

— Ала сам те фино обмануо... Зар мислиш да сам ја хаџија? Аја, нисам ја хаџија.

— Па ко си ти?

— Покојник... Тек што сам устао из гроба... Сећаш ли се бравара Губарева, што се обесио на покладе? Ето, ја сам тај Губарев...

— Хајде лажи, лажи још више?

Чувар не верује, али осећа по целом телу тако тежак и хладан страх, да се крену с места и стаде брзо пипати вратанца...

— Стој, куда ћеш? говори путник, хватајући га за руку.

— Ех-ех-ех... видиш ли, какав си? Па на коме ме остављаш?

— Пусти ме! виче чувар, трудећи се да истргне руку.

— Сто-ој! Заповедам ти да станеш, па стани... Не отимај се, често погано! Ако хоћеш да останеш међу живима, онда стој и ћути, кад ти заповедам... Неће ми се само да проливам крв, а одавно би ми ти зенуо, никоговићу... Стој!

Чувару клецају колена. Он у страху склапа очи и, дршћући целим телом, притискује се уз ограду. Хтео би да викне, али зна, да његов узвик неће доспети до стана... Поред њега стоји пролазник и држи га за руку... Три минута пролазе у ћутању...

— Један у грозници, други спава, а трећи прати хаџије, гуња пролазник. Красни чувари, нека им је алал плата! Не-е, братац, допови су увек били вештији и окретнији од чувара! Стој, стој, не мичи се...

Пролази у ћутању пет, десет минута. Наједанпут доноси ветар звиждање.

— Е, сад иди, вели пролазник, пуштајући руку. — Иди и захвали Богу, што си остао жив...

Пролазник такође завизди, одбеже од изласка, и чу се, како прескаче преко рова. Слутећи нешто веома зло и још непрестано дршћући од страха, чувар неодлучно отвара вратанца и, затворивши очи, трчи натраг. Кад је савио на велику алеју, чује нечије журне кораке и неко га запита пискавим гласом:

— Јеси ли ти то, Тимофеју? А где је Мићка?

А кад је претрчао целу велику алеју, опази у помрчини мален, слаб пламичак неки. Што ближе пламичку, то се страшније чинило и у толико је јача бивала слутња нечег злог.

„Пламен је, како изгледа, у цркви“ помисли он. „Откуда он тамо? Спаси и помилуј нас, Богородице! Тако и јесте!“

За тренутак стоји чувар пред разбијеним прозором и са ужасом гледа у олтар... Мала воштаница, коју су лопови заборавили угасити, плави од ветра, што кроз прозор бије и баца тамне, црвене колути на разбацане одежде, оборен орманчић, на многобројне трагове од ногу око престола и жртвеника...

Прође још мало времена и ветар, који је урлао, стаде разносити по гробљу убрзане, неједнаке звуке звоњења на узбуњу...

Јефта Угричић.

ЗЛОЧИН И КАЗНА

РОМАН Ф. М. ДОСТОЈЕВСКОГА

(94)

Раскољников задркта. Пред њим Порох; одједном се обрео из треће собе. „Ово је сама судбина“, помисли Раскољников, — „откуда он овде?“

— К нама? Којим послом? узвикиваше Илија Петровић. (Био је очевидно у најјејачијем и малко узбуђеном стању духа). — Ако је послом, то сте врло рано изволили доћи. Ја сам случајно овде... Него, уосталом, чиме могу служити. Ја, признајем вам... Како? Како! Опростите...

— Раскољников.

— Ну, шта: Раскољников! Зар сте могли и мислити, да сам вам заборавио име... Ви ме, молим вас, већ немојте сматрати баш за таквога... Родјоне... Ро... Ро... Родјонићу, тако, чини ми се?

— Родјон Романић.

— Да, да, да! Родјон Романић, Родјон Романић! Ја, признајем, одовда сам искрено жалио, што сам онда с вама... после су ми објаснили, дозвола сам, да сте ви млад књижевник, и шта више научник... и, тако рећи, ваши први кораћи... О, Боже! А и ко није од књижевника и научника прво чинио оригиналних корака! Ја и жена моја, — обоје ценимо књижевност, али жена, до страсности! Књижевност и уметност! Нека би био благородан, а све остало може се добити даром, знањем, разлогом, генијем! Капа, — ну, шта например значи капа? Капа је блин, ја ћу купити код Цимермана; али шта се под капом чува и покрива, то већ ја не могу купити... Ја, признајем, хтео сам чак да вам дођем на објашњење, и мислио сам, може бити, ви... Него ја и не питам: вама у самој ствари треба штогод? Чујем, дошла вам фамилија?

— Јест, мати и сестра.

Имао сам срећу и част познати вашу сестру, — образована и лепа особа. Признајем, жаљалио сам што смо онда онолико пали у ватру. Казус! А што сам вас онда, због ваше невестнице, погледао неким погледом, — то се после објаснило на најсјајнији начин! Занесеност и фанатизам! Разумем ваше негодовање. Може бити мењате стан због доласка породице?

— Н-не, ја тек онако... мислио сам да ћу овде наћи Замјотову...

— Ах, да! Ви сте се спријатељили, слушао сам. Али, Замјотов није код нас, — нисте га застали. Да, немамо више Александра Глигоријевића! Од јуче у готовини се нема; прешао... и, прелазећи, са свима се чак изгрдио... и то тако неучтиво... Ветрењаст дечко, и ништа више; па ето, хајдете с нама, с том сјајном оладином нашом! Испит некакав, шта ли, хоће да држи, а код нас тек само да се говори, да се похвали, и тиме се испит свршава. Јер, ово није то, што сте на пример ви, али тамо је господин Разумихин, ваш пријатељ! Ваша је каријера — научничка, и вас већ недаће неће збунити ни пореметити! За вас, може се рећи, све те лепоте живота nihil est, аскет, монах, пустињик!... За вас је књига, перо за увом, научно испитивање, — ето куда ваш дух тежи!... Ја тек понешто... Јесте ли читали Лингвистонов дневник?

— Не.

— А ја сам читао. Данас, уосталом, врло је много нихилиста; па, то је и појмљиво; каква су ово само времена, питајте вас? Него, уосталом, ја и ви, та, ви свакојако нисте нихилист. Одговорите отворано, искрено!

— Н-нисам...

— Не, знате, говорите са мном искрено, немојте се устезати, као сами пред собом будите искрени! Друго је служба, а друго је... ви сте мислили хтео сам рећи: *дружба*, не, не, нисте погодили! Нисам хтео рећи дружба, него осећање грађанина и човека, осећање хуманости и љубави према Свевишњему. Ја могу бити и званична личност, и у дужности, али грађанина и човека вазда сам дужан осећати у себи и дати рачуна... Ви сте изволели напоменути о Замјотову. Замјотов ће што му драго скандалозно учинити на француски начин у непристојним заводима, при чаши шампања или донског, — ето какав је ваш Замјотов! А ја сам, тако рећи, изгорео од преданости и узвишених осећања, и поврх тога имам звање, чин, запремам једно место! Жењен, имам деце. Испуњавам дужности грађанина и човека, а ко је он, допуштите да питам? Ја се према вама понашам као према човеку, облагорађену образовањем. Ево се још прекомерно много намножило тих бабице.

Раскољников упитно подиже обрве. Речи Илије Петровића, који очевидно није давно устао иза стола за којим се шло, ударале су и падале пред њим већином као празни звуци. Али један део ипак је којекако схватио; гледаше упитно, и није знао чиме ће се све то свршити.

— Ја говорим о оним ошишаним девојкама, настави разговорни Илија Петровић, — ја сам их сам прозвао бабицама, и налазим да им то име савршено доликује. Хе-хе! Улазе у академију, уче анатомију; па, реците ми, ево, разболим се, па, хоћу ли девојку позвати да ме лечи?

Илија Петровић се смејао, потпуно задовољан својим досеткама.

— Оно, рецимо, жеђ за просвећењем неумерена је; али је ли се просветила, лепо, доста. А зашто злоупотребљавати? Зашто ли вређати благородне личности, као што чини онај неваљалац Замјотов. Зашто ме је увредио, питајте вас? Ето још колико се тих самоубистава намножило, и то се шири, да замислити не можете. Све то троши последњи новац и убија себе сама. Девојчице, деца, старци... Ето још јутрос јављено нам о некаком господину, који је скоро приспео овамо. Ниле Павлићу, је ли Ниле Павлићу! како се зове онај центлмен о којем нам јавише малочас да се убио на Петроградској?

— Свидригајлов, промукло и равнодушно одговори неко из друге собе.

Раскољников уздрхта.

— Свидригајлов! Свидригајлов се убио! завиче он.

— Шта! Ви познајете Свидригајлова?

— Да... познајем... Дошао је скоро...

— Па, да, скоро је дошао, изгубио жену, човек распусног владања, и наједанпут убија се, и то тако скандалозно, да се

ни замислити не може... оставио је у својој бележници неколико речи, како умире при здравој памети, и моли да никога не окривљују за његову смрт. Имао је тај, веле, новаца. А како сте га ви познавали?

— Познајем га... моја сестра живела је у њиховој кући као васпитачица...

— Ба-ба-ба... Па ви нас, мора бити, можете о њему извести. А ви нисте ни сумњали шта намерава?

— Јуче сам га видео... пио је вина... ја нисам знао ништа... Раскољников осећаше као да је на њ нешто пало и притисло га.

— Ви сте опет некако побледели. Код нас је овде врло загушљиво...

— Да, време је да... промрмља Раскољников, — опростите, што сам вас узнемиравао...

— О, молим, остан'те колико вам је по вољи! Било ми је задовољство, видети вас.

Илија Петровић шта више пружи и руку.

— Ја сам хтео само... ја сам Замјотову...

— Разумем, разумем, и учинили сте ми задовољство.

— Мени је... врло мило... до виђења... насмехну се Раскољников.

Он изађе; љуљао се. Глава му се врти. Не зна, не осећа да стоји на ногама. Силазаше низа степенице, опирајући се десном руком о зид. Учини му се, да га некакав слуга с књигом у руци гурну идући контоару, њему на сусрет; да некаква псетанце бесомучно лаје негде на нижем спрату и да се некаква жена бацила на псетанце штапом и завикала. Сиђе доле и нађе се у дворишту. Ту, недалеко од уласка, стоји Соња, сва бледа, као обамрла и гледаше га врло чудно. Он се заустави. Нешто болно, намучено извија се на њену лицу, нешто очајно. Она плесну рукама. Неприродан расејан осмех изумре му на уснама. Он постоја, осмехну се и врати се опет натраг у контоар.

Илија Петровић засео и рије по неким актима. Пред њим онај исти мужик који мало пре гурну Раскољникова пењући се уза степенице.

— А-а-а! Опет ви! Нешто сте оставили?... Али шта је вама?...

Раскољников, бледих усана, укочена погледа, тихо му се примицаше, приђе самоме столу, одупре се на њ руком, хтеде нешто да каже, али не могаде; чули се само неки звуци без везе.

— Вама је рђаво, столицу! Ево, седите на столицу, седите! Воде!

Раскољников се спусти на столицу, али очију не скидаше с лица врло непријатно изненађена и зачуђена Илије Петровића. Оба се часком гледаху и чекаху. Донеше воде.

— Ја сам... поче Раскољников.

— Пијте воде.

Раскољников одбије руком воду, па тихо, у паузама али разговетно рече.

— Ја сам онда секиром убио стару чиновниковицу и њену сестру Лизавету, и покрао.

Илија Петровић зину. Скупише се са свих страна.

Раскољников понови своје признање. — — — — —

ЕПИЛОГ

I.

Сибир. На обали широке, степске пуне реке стоји град, један од административних средишта Русије; у граду има утврђење, у њему тамница. У тамници је већ девет месеци затворен осуђеник с прогонством, другога реда, Родјон Раскољников. Од дана његова злочина прошло је скоро година и по.

Судски поступак по његовом делу свршио се без великих тешкоћа. Злочинац се тврдо, тачно и јасно држао свога признања, није замрсио околности, није их ублажавао у своју корист, није извртао факта, није заборављао ни најмање појединости. Испричао је све до ситнице о убиству како га је извршио, разјаснио тајну залог (дрвена дашчица с металном ивицом), која се нашла у рукама убијене старице; испричао је потанко како је од убијене узео кључеве, описао те кључеве, описао сандук за оставу и чиме је био испуњен; шта више и наброја неколико од издвојених предмета који су у њему били; објаснио је заговетку убиства Лизавете; причао је како је долазио и лупао Кох, а за њим студент, исприча све што су они

међу собом говорили; како је он, злочинац, после стрчао са степеница и чуо вриску Миколке и Мишке; како се сакрио у празан стан, дошао кући, и на свршетку показао онај камен, на Вознесенском проспекту, под којим су нађене биле ствари и кеса. Речју дело поста јасно. Иследници и судије веома се беху зачудили, између осталог, што је он кесу и ствари сакрио под камен, а да се њима није користио, а још више томе, што се он не само не сеђаше до подробности свих тих ствари, које је сам лично приграбио, него се чак варао и у броју тих ствари. Та особита околност; што он ни једном није кесу отворио нити је знао колико је управо новаца у њојзи било, изгледаше неверовна (у кеси беше триста седамдесет рубаља у сребру и три двогривењика; од дуга лежања испод камена, неколико горњих, најкрупнијих, новчаница беху необично иштећене). Дуго су се паштили да дознаду: зашто на име кривац само у тој јединој околности лаже, кад све друго признаје драговољно и истинито? Напоследку, неки (особито психолози) допустеше чак и могућност тога, да он доиста и није загледао у новчаник, па с тога није ни знао шта је у њему било, и, не знајући, онако га и однео под камен; али из тога су баш и закључили, да сам злочин није могао ни бити друкчије извршен, него у неком привременом лудилу, тако рећи за време болесне мономаније убиства и крађе, без даљих циљева и рачуњања на добит. Ту је добродошла најновија модерна теорија о привременом лудилу, коју тако често труде се да примене у наше време насрам других злочинаца. Уз то још и давнашње хипохондрично стање Раскољниковљево би утврђено до тачности исказима многих сведока, доктора Зосимова, његових пређашњих другова, газдарице, послуге. Све је то веома допринело закључку, да Раскољников није налик на обичног убицу, разбојника и крадљивца, него да ту има нешто друго. На највећу неприлику и љутњу оних, који су то мишљење заступали, сам кривац готово није ни огледао да се брани; на последња и завршна питања: шта је поименце нагнало га на убиство, и шта га је побудило да изврши крађу, он им врло разговетно одговори, најгрубљом тачношћу, да је узрок свему његов рђав положај, његово сиромаштво и беспомоћност, жеља да утврди прве корак своје каријере за живот помоћу бар каквих три хиљаде рубаља, које је мислио наћи код убијене. А на убиство се решио услед свог површног и слабог карактера, поврх тога раздражен оскудицом и недаћама. На питања пак, шта га је баш побудило да се сам пријави суду, одговори отворено, да је то учинио из искреног кајања. Све је то било готово грубо, сурово...

(Наставиће се).

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Лице, чију слику износимо, стављено је под кривичну истрагу и у притвор решењем кварта палилулског управе гр. Београда Бр. 4870, због више опасних крађа. На саслушању своме изјавило је: да је родом из Београда, да је надничар по занимању и да се зове **Михајло Лазић**, док је квартал, опет, с друге стране сазнао: да је све ово лаж, а што је најважније, да је самозвани „Михајло“ осуђиван до сада више пута због крађе. На молбу поменутог кварта — да се утврди идентичност овог лица — износимо му слику и молимо, како власти тако и приватне личности, да све, што о њему буду знали доставе, и то што пре, било кварту палилулском било нама, било најзад Управи гр. Београда с позивом на акт Бр. 12905.

Михајло има 50 до 55 година али изгледа много млађи, стаса је средњег и нешто мало погрбљеног, у лицу је сувољав и црномањаст, има повелике и црне бркове, на левом образу, испред уха има малу белугу од скрофула, а на десном лакту белугу од засекотине.

ПОТ Е Р А

Сретен Макић, бивши слуга у Крушевцу окривљен је за дело из § 229 крив. закона за шта је био притворен па побегао. Начелство округа крушевачког актом Бр. 1959, моли све полицијске власти, да Макића потраже и по проналаску да га начелству стражарно спроведу. Сретен је родом из Параћина, али се издаје да је из Вратчана. Њему је 16 год. УБр. 12400.

Божидар Глишић, бивши контролор дувана у срезу реваком, учинио је много злоупотреба у дужности, за шта би се имао узети на одговор. Али како му се не зна место становања, то начелство округа моравског актом Бр. 6125, моли све полиц. власти, да га потраже и нађена њему спроведу. УБр. 12804.

Спасоје Стојић, бивши чувар државних шума из Поточца, који је извршеном пресудом Апелационог суда од 19 августа прошле године Бр. 3685, за више кажњивих дела осуђен на пет месеци затвора, побегао је у намери да избегне издржање ове казне. Начелник среза темњишког актом Бр. 3688, моли све власти да га потраже и нађена њему спроведу. Он је средњег раста, косе смеђе; а носи цивилно одело. УБр. 12756.

Рада Јојкић, родом из Аустро-Угарске, кочијаш г. Ореља адвоката у Шапцу проневерно је своме господару 600 динара, па 8 овог мес. побегао. Начелство округа подринског актом Бр. 5587, моли све полицијске власти да Јојкића потраже и нађена њему стражарно спроведу. Раду је 36 год., средњег раста, црне косе и округлих образа, више је смеђ. УБр. 12762.

Јован Станоја Мицића, војни бегунац из села Волуја, ср. звишког, одметнуо се испред власти са још своја два друга, непознатих зликоваца, и отпочео да живи самовласно у намери да врши кажњива дела. Начелство округа пожаревачког актом од 9 ов. мес. Бр. 6400, позива Јована и другове му да се у року до 28 ов. мес. предаду најближој полиц. власти, што ако не учине, оно ће Јована огласити за хајдука, и тада ће свакоме бити слободно убити га. Јовану је 21 година, 168 см. висок, лица округлог, пуног, очију црних, чела малог, без насупница је, нема једног зуба.

Рустан Амет, турски војни бегунац, ноћу између 15 и 16 ов. м. обио је апсану суднице општине чачанске, где је био притворен због крађе, па побегао. Он је у опште црне масти и косе, малих бркова, очију великих; на рукама између шака и лаката има жиг полумесеца са звездом. На себи је имао стару блузу и панталоне. Начелство окр. рудничког депешом Бр. 6440, моли све полиц. власти да га у своме кругу потраже и са нађеним надлежно поступе.

Ладислав Фалкај, рођен у Бичке у Угарској, поштоноша у Пешти, — проневерно је 40.000 круна разног државног новца па умакао из Пеште. Њему је 36—40 год., висок, витак, при ходу нагнут напред, вилице напред испале, упало, жуто, болешљиво лице, ћелав на темену, са црном косом на глави, браду обривану, густе црне бркове, упале браун-сиве очи; говори мађарски, немачки а мало и румунски. Наређује се тражење.

ТРАЖИ СЕ

Јован — Јовче — Тодоровић, петнајесто годишњи син Николе Тодоровића кафеџије код „Два побратима“, из Београда, побегао је од куће 13 тек. месеца, па се ни до данас није вратио. Сумња се да је бегство учинио због рђавог учења у школи. Он је средњег стаса, црномањаст, широких црних обрва и црне косе, а под десном вилицом има младеж. Био је одевен у прелуку и панталонама од штофа грао боје. Пошто га траже његови родитељи, то Управа града Београда актом Бр. 12907, расписује за проналазак његов, па ако се пронађе да се упути Управи или његовим родитељима.

ПРЕСТАЛА ПОТРЕБА

Пошто су ухваћени побегли осуђеници београдског казненог савода **Велимир Остојић** из Кошлара, **Пантелија Трифуновић** — Баја из Г. Врањске, **Драгутин Јанковић** из Гугља, **Петар Глишић** из Јевремовца и **Стеван Ивановић** из Браничева, чије смо потернице донели у ранијим бројевима нашега листа; — то је престала потреба за њихово тражење.